

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K.

Megjelen minden
vasárnap

A magyar katona legyőzhetetlen.

Az egész világ sajtója kénytelen beismerni letagadhatatlan sikereinket. Orosz-Lengyelországban álló harcfrontunk áttörhetetlen s aránylag a legtöbb nyugalmat élvezik. Bukovinai csapatunk átlépték az orosz határt s a magyar huszárok lovainak patkója már Besszarábiának földjét tapossa.

Kárpáti frontunk dicsőségteljesen állta heteken át a leghevesebb támadást, melyre példát nem találunk a világtörténelemben.

Tizszeres támadó vonalat söpörtek el maguk előtt a magyar fegyverek s építettek halmokat a lövészárkok előtt orosz hullákból.

A Przemyslnél felszabadult orosz erősítéseket megörölték s az orosz támadás rettenetes vérvesztései következtében megállott, úgy ők maguk, valamint az ellenséges sajtó egyhangulag bevallja, hogy az oroszok vesztesége a Kárpátokban sebesültekben és halottakban félmilliónál is több.

Horribilis szám!.. Nikolajevics nagyherceg, a világ legvészopóbb hiénája felel majd e szerencsétlen áldozatokért úgy az Isten, mint a világtörténelem ítélőszéke előtt.

De nem álltunk meg még itt. Hős szövetségeseink sorainkból előretörték s egy bevehetetlennek hitt és féltékenyen őrizett pozícióból verték ki véresen az ellenséget s alig két napra reá nemes vetélkedéssel a győri, esztergomi és komáromi ezredek derék magyar legénysége mutatta meg a világnak, hogy mit tud a magyar s egy egész hosszú vonalat ragadott ki az ellenség kezéből.

Nos, mit szólnak most azok a kishitűek és gyáva lelkek, kik hadvezetőségünk ügyes sakkhuzását meg nem értve, néhány kilométernyi visszahúzódás után már jajveszékelve riadoznak s rémlátásukban a muszka hadakat már Miskolcnál látták?!..

Biztató és reményekkel teljes helyzetünk igazolja legjobban,

hogy nem tévedtünk akkor, mikor a világháború kezdete óta a legteljesebb meggyőződéssel hirdettük, hogy töltsön el mindenkit a bizalom. Hosszu és emberfölöttileg nehéz a küzdelem, de a végső eredmény nem kétséges, a végső győzelem a miénk!..

A magyar hazaszeretet szent érzése csodákat művel, a magyar katona újra arany betűkkel írja bele nevét a világtörténelembe.

Amint egykor győzelmesen száguldott keresztül Európán, úgy száguld végig ma is országokon.

Egyik héten Varsó alatt csatáz, másik héten a Kárpátok taraján viaskodik a szibériai lövészekkel.

Limanovánál leszállt a magyar huszár lováról s midőn a karabély összetört izmos kezében, sarkantyus csizmájával verte agyon ádáz ellenségét.

A kárpáti lövészárkok előtt kézitására megy s izmos öklével sujt reá a fagyos hóba tiport ellenére.

Nemes virtussal verekszik s a sebesült ellenséggel szemben a leglovagiasabb, a leggyöngédebb szívű.

Az orosz horda becstelen gazok pimasz bandája. A magyar katona fölényes ellenség s a lövészárkokban elfogott orosz kapitánnyal szemben, ki még ott is élete meghagyói közé egy őrizetlen pillanatban kézi bombát csap — egy hatalmas igazi magyar pofon a büntetés.

Micsoda ezer talánya ez a csodás magyar népléleknek!?!..

Ne féltsétek ezt a népet, ha majd a verőfényes tavaszon virágba pattannak a fakadó rügyek, a magyar huszár fáradt lovát a Visztula vizében itatja meg s bokrétás sapkájával köszönt be a szabadságnak örvendő lengyel leánynak kicsike kis ablakán.

A jövő télre mennyi szép történettel telik meg majd idehaza minden magyar ház!..

Ujabb nagy harcok Uzsok körül.

— Az oroszok kétségbeesett erőfeszítése. —

Az oroszok a tegnapi jelentés szerint az uzsoki szoros mindkét oldalán levő állásainkat megtámadták. A jelentés szerint a mi oldalunkon tüzéségen kívül három gyalogezred vett részt a küzdelemben; ebből az következik, hogy az oroszok igen jelentékeny erőket vetettek harcba.

Támadásait az ellenség a szoros két oldalának környékére irányította. Nevezetesen támadtak a Turka—Uzsok utvonal mentén és ennek hosszában, továbbá az utvonaltól északnyugatra és délkeletre, valószínűleg az Opolonak 1028 és Beszkid wk. 1012 magassági pontok ellen. A hóolvadások és a nehezen járható oldalkommunikációk megmagyarázzák, hogy miért történtek a támadások ismételtén ezen a ponton.

E támadások megbeszélésénél igen figyelemreméltó a „Novoje Wremja“ cikke, amely tudni véli, hogy az orosz seregeknek a kárpáti fronton való átcsoportosítása

befejeződött és az oroszoknak a magyar-osztrák front ellen való előnyomulása újra küszöbön áll.

Nagyon valószínű, hogy ez a jelentés, amely Koppenhágán át érkezett, egészen más célt szolgál. Egyáltalában nem szükséges az uzsoki szoros ellen indított legutóbbi heves támadásokat azzal a fönti híreszteléssel összefüggésbe hozni.

Annyi bizonyos, hogy az oroszok kétségbeesett erőfeszítéssel akarnak keresztültrönni frontunkon. És ha föltételezzük, hogy az oroszoknak valamely különös okuk van aktívnak lenni, úgy a közelmúlt események után megérthető, hogy ehhez nekik az uzsoki szoros a legalkalmasabb.

A duklai depresszió utvonalaian kimerültek, hasonló sors érte őket a Laborca völgyében is. A Círóka völgyben és a Baligrod—Homonna utvonalon az akciók szintén befejeződtek. Így tehát harci területnek az uzsoki szoros környéke mutatkozott a legcsábítóbbnak.

Megkerülésről a megpuhult talaj következtében szó sem lehetett, tehát az ellenség kénytelen volt többé-kevésbé

frontálisan támadni. Föltűnő azonban az, hogy az oroszok éppen most, röviddel az irtóztató veszteségek után inszenáltak támadásaikat, még pedig hasonló módon.

Ennek különös okai lehetnek. Igen valószínű, hogy ezt a támadást azért intézték, hogy állandóan foglalkoztassanak bennünket, nehogy időnk legyen eltolások perfektuálására.

Tehát az uszoki szoros még mindig igen fontos szerepet játszik a mostani háboruban. Ugy látszik, az orosz legfőbb hadvezetőség különös súlyt helyez arra, hogy ezt a szorost és környékét elfoglalja. Hogy az orosz front mögött mi történik, egyelőre ismeretlen előttünk, következőképpen az uszoki szoros ellen intézett támadással összefüggő, esetlegesen készülődő vállalkozásokról sem tudunk semmit.

De ismételtén megállapíthatjuk, hogy minden támadás, minden roham nagy veszteségeik mellett összeomlik.

Kiemelendő a jelentésből, hogy az orosz támadások részint tüzéségünk hatásos tüzeiben, részint ellentámadások által törnek meg. Arra kényszeríthettük az ellenséget a hatásos tüzéségi tüzzel, hogy ott, ahol a tüzhatás következtében megállásra kényszerült, meg is maradjon, vagy hogy menekülésszerűen vonuljon vissza eredeti állásaiba.

Minden okunk meg van arra, hogy az oroszok veszteségeit jelentékenyeknek mondjuk, mert csak egy ponton négszáz halott fekszik egy halomban.

Szemle a piacon.

Heti piac, vagy piaci mizériák, vagy minek is nevezzem? Mindenről írnek csak erről nem, mert fáj, mert félek feltárni az igazat.

Arról írjak, hogyan menekülnek az asszonyok tejeskannáikkal az orvosi vizsgálat elől? Vagy arról, hogy miből áll a piaci tejfel? Nehéz feladat ez, mert ha az igazat tárom föl, akkor a kofákkal gyűl meg a bajom, ha meg nem irok, akkor a közönség fejére nőnek úgy az elárúsítók, valamint azok a bájos kofák, akikről semmi jót sem írhatok.

Kezdem valahol, mert hát muszáj kezdenem, hát elkezdem a tejsoron: Egy liter tejet akarok venni, de sajnos, az egész soron nem talállok, mert amit lefőlözött tej címen árulnak, az nem kell, miután kétszer is le van főlözve; amit teljes tej címen kínálnak, az csak egyszer van lefőlözve, — s így tejszinmentes — mert hát vétek is volna szüzen eladni, amikor egy kis tejszint is leszedhet róla, no meg mit is szólna ehhez a szomszédasszony!

Igy vagyok a tejföllel, meg a vajjal is. Minden van ebben a tejfelben, csak zsír nincs és a vaj is olyan, hogy van annak mindenféle íze, csak épen vajíze nincsen és vagy tulkemény, vagy tul lágy, mivel ügyesen van kidolgozva, — de tisztelet a kivételnek, ha ilyen is akad.

Jön a tejszínvizsgálat, hát Uram Istentem, alig marad a soron néhány

tisztességes tejes-asszony, mert a többi kánforrá vált.

Szegény tej-piac! Asszonyok! magatokat csaljátok meg és nem a közönséget! Vagy már nincs szegény?

De még az is hogy ám, honnan jönnek azok a drágalátos vidéki kofák és mint jó szakértők, összevásárolják a jó tejfelt és vaját, hagyván nekünk a rosszat, mert hát mi mindent megveszünk jó pénzért.

Tovább megyek a zöldséges, — illetve a vegyessorra, — hisz itt már kezdve a petrezselyemtől a boxkenőcsig, minden van.

Különben ezen a soron semmi észrevételem nincs — kivéve a Mari nénit, aki egy kicsit drágán árulja a sóskát és a spenótot.

Brrr!!! Borzong a hátam! Közledek a baromfi-sorhoz és már előre fázom, mert itt van a bökkenő. Hát hogy is ne, mikor itt már a kofa urasszonyokkal lesz dolgom.

Hogy mennyire fölverik a baromfi árát, arról nem is szólok, miután a drágaságot ugyis megszoktuk mi, jámbor vevők.

De azt már nem hallgathatom el, hogyan kapják el a közönség elől a baromfit anélkül, hogy csak meg is kérdenék mit is akar az illető! T. i. nekik minden szabad, mert hát ők kofák és punktum! Hiába van megtiltva nekik, hogy 7 óra előtt nem szabad venni semmit, mert ők ezt semminek sem

veszik, hanem kéz alatt kialakudják és felpénzelik a baromfiakat s így 7 óra után nincs is más dolguk, mint összeszedni őket, — no meg közben elrándulnak a tejsorba is és miután jól elvégezték dolgukat, fölrakodnak és odább állnak.

Igy fest nálunk a hetipiac! Ez is drága, az is drága, de azt nem lehet megakadályozni, hogy ne legyen drága, ha lehetne is. Így pl. világos, hogy a baromfi, tojás és tejtermékek aránytalan drágulását csakis annak a 30—40 kofának köszönhetjük, akik hétről-hétre összevásárolják orrunk elől az egész piacot, itt hagyva mindenkitől a selejtest.

Nem lehetne ezeket az élősdiakat valamiképpen megrendszabályozni?

Ha közelebbről is vizsgáljuk a dolgot, akkor arra fogunk rájönni, hogy nem csak a kofák, hanem az elárúsítók is hozzájárulnak eh-

hez a szokatlan drágasághoz. U. i. magam tapasztaltam több ízben is, hogy ugyanazért a pénzért — sőt kevesebbért is — hamarabb odaadja áruját a kofának, mint nekem vagy más tisztességes vevőnek, pedig az én pénzem is éppen olyan értékes, mint azé a kofáé.

Ezt az eljárást igazán nem tudom, hogy szeszélynek, vagy megvesztegetésnek minősítem-e, de ezt minden jóra való egyén határozottan elítéli és megbélyegzi!

Ezek az én piaci tapasztalataim — mert lehet, hogy mások nem ezt tapasztalják — melyeknek hatása elatt kénytelen vagyok kikelni az egész piac ellen, mert az már mégis csak sok, hogy Mindszentnek a huszadik században ilyen piaca legyen!

Ez ellen védekezni kell ugy, ahogy lehet, mert hát élni mégis csak kell!

Hogyan védekezzünk a peronoszpóra ellen?

Közli: Szvoboda Ödön gazdasági szaktanító.

Gondolom, közszolgálatot teljesítetek akkor, midőn ezen tárggyal kimerítően foglalkozom, különösen ezen válságos időben, amikor a szőlő peronoszporája elleni védekező szerünk beszerzése részben lehetetlen, részben pedig oly magas áron szerezhető be, hogy sok szőlőtermelő talán a szőlőápolási munkák sorrendjéből kihagyni kénytelen.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a szőlőtermelők igen helyesen teszik, ha a szőlőpermetezést továbbra is gyakorolják, mert a mutatkozó termés fentartása a szőlő jövő évi termése — mondhatni: a szőlő élete — legfőképpen a permetezéstől függ.

Hogy ezen állítástomot megbizonyíthassam, röviden foglalkozni kívánok a szőlő peronoszporájáról.

A peronoszpóra vagy szőlőragya (a plasmopora viticola nevű élősdipenész) a szőlő egyik legveszedelmesebb betegsége, mely főleg nedves időjárás után óriási károkat okoz — ami e szélsőséges időjárásban remélhető is — s a termést teljesen tönkretelheti.

Ugyanis a peronoszpóra a szőlő minden zöld részét, levelet, virágfürtöket és bogyókat megtámadja, rákap a vitorlára, a zsenge hajtásokra és megfészkel magát a hajtások héjja alatt, vagy a rügyekbe is betör és bennük kitelel. A sarjuhajtásokon pedig ősszel állandó vendég s ez által is nagyon hátráltatja a vesszők érését.

Ha a leveleit nagyobb részt megtizedelte, a lefosztott levelek hiányában nem halmozhat fel elég keményítőt a vesszőkbe, tőkékbe, gyökerekbe, a tőke elgyengül s így a fagy, szárazság, kollorózis stb. könnyen erőt vesz rajta s minden a tőke pusztulásához vezet.

Ne mulasztja el tehát senki a

küzdelmet felvenni a peronoszpóra ellen. Ne csüggedjen a kékkő drágaságán, mert megboszulja magát; hanem igyekezzen mindenki célszerűen, megfontolva cselekedni.

Tekintettel a rézgalic-hiányra, legelsőbbben is törekedjék minden szőlősgazda a peronoszpóra kifejlődéséhez szükséges „lappangási idő” megítélésére és ezzel a védekezés minél teljesebb besztására.

Köztudomású a szőlőművelő előtt, hogy a peronoszpóra legelőbb is a leveleket támadja meg s innen terjed a többi szőlőrészekre.

A peronoszpóra által megtámadott levél, míg a lappangási időben van, alig különbözik az egészséges levéltől. Ha azonban jól megfigyeljük, valamelyes halvány sárgás-zöld fillér nagyságu folt tűnik szemünk elé. Különösen jól kivehető akkor, ha azt a világosság, illetőleg a napfény felé tartjuk. Ezen foltokat olajfoltoknak nevezzük. Az olajfoltok többnyire átmenet nélkül tűnnek elő egyik napról a másikra. Ezen foltok megjelenése jel arra, hogy a legközelebbi eső alkalmával a levél alsó lapján „kivirágozzék”.

A kivirágozott peronoszpóra később spórákat terem, melyek ráhullván más levelekre, virágfürtökre stb, azokat megfertőzik s a peronoszporát tovább terjesztik.

Az ilyen, peronoszporától átítatott levél néhány nap alatt barna lesz, részben kitöredezik és végre elhalva, lehull. Ha a bogyót támadja meg, az összeaszva, tőpötté válik, melyből egy cseppnyi mustot sem lehet sajtolni.

Igen sok ismeretterjesztő, tanulságos dolgot lehetne a peronoszpóra kifejlődéséről stb. írni, de igyekezem magát a védekezést és

a használható szereket ismertetni. Mielőtt azonban erre rátérnék, igen fontosnak tartom a peronoszpóra kimutatása, az olajfoltok révén, azaz a fent említett „lappangási idő” megítélése, mert ha ezt megállapítjuk, sokkal biztosabban védekezhetünk a baj ellen.

Először is a legkorábban fakadó szőlőtöskéken főleg a tőleveleket kutatjuk át s a gyanusakból 20—30 darabot szedünk. Ezeket megnedvesített itatóspapír vagy ruha közé rétegenként berakjuk s a már nedves leveleket egy tányérral letakarva, meleg helyen, állandóan nedvesen tartjuk.

Ha peronoszpóra okozta a gyanus foltokat, úgy pár nap múlva a gyanus foltok fonákján, törött sóhoz hasonló, ragyogó krétafehér gyepek törnek elő, tehát intő példa a szőlőmivelőre, hogy itt a peronoszpóra, csak egy kiadós esőre vár, hogy kitörhessen és a nagy kárt megtehesse.

Ezt tapasztalva, minden késedelem nélkül hozzá kell fogni a permetezéshez.

A peronoszpórát úgy is ki lehet hajtani, hogy a gyanus leveleket

szárastól szedjük meg s beleállítva egy vizes edénybe, időnkint megpermetezzük.

Ezen csekélynek s talán fölöslegesnek látszó munkálkodásunk igen fontos, mert így sikerül a peronoszpórát terjedésében eleve meggátolni.

Ezek után rátérek a forgalomban levő permetezőanyagok ismertetésére, annak vegyi összeállítására, kimutatva a vegyület legfontosabb részét: a kristályos réz-szulfátot százalékban, mint a peronoszpóra elleni védekezés biztos fegyverét. Ezt tenni annyival is inkább módomban áll s oly megbízható anyagok állanak rendelkezésemre, melyek kétségbevonhatatlanok, miután az ampelológiai intézet vezetője: Dr Istvánfy Gyula tud. egyetemi tanár volt szives ezeket rendelkezésemre bocsátani.

Ezen károsnak látszó ismertetést azért kívánom megtenni, hogy az országban s vidékünkön olyannyira elterjedt s szép reklámmal felékesített védekező szerek mibenlétéről mindenki tájékozódást nyerhessen s jövőben ne üljön fel az ilyen reklámnak. (Folytatom).

Feltűnő hirdetések jó hasznot hoznak

Feltűnő hirdetések közzétételét olcsón vállalja a Mindszenti Lap kiadóhivatala iparosoknak és kereskedőknek árkedvezmény!

A sertés- és baromfi-tenyésztés fontossága, tekintettel a husdrágaságra és az élelmezésre.

A háziállatok közül a jelenkor azon fajok tenyésztését karolta föl leginkább, melyek a legszaporábbak és ez a sertésfaj és a baromfiak. Németország volt az, mely ezen fajok fontosságát fölismerte és tenyésztésüket nagyban fölkarolta. Két oka volt erre: egyik a népesség szaporodása, másik, a fejenkénti husfogyasztás emelkedése és harmadiknak most hozzájárult a mindent felemészítő világháború.

Ha figyelembe vesszük az egyes háziállatok szaporaságát, arra a következtetésre jutunk, hogy a sertésfaj az, mely legrovidebb idő alatt legtöbbet szaporodik s így legtöbb hust szolgáltat. Mig a tehén, a ló, a juh csak egy utódot ad évenként, a juh legfeljebb kettőt, addig a sertés évenként kétszer is szaporodik, — 10—20 magzattal fajták szerint — gyorsan fejlődik és egy éves korban már tenyészképes.

Indokolt tehát a sertés-tenyésztésnek minél szélesebb rétegekben való kiterjesztése és fölkarolása különösen most, midőn a fejünkre zuditott világháború egyrészt megbénította, másrészt — a katonaság révén — majdnem teljesen fölemészítette állatállományunkat, reánk erőszakolva a majdnem elviselhetetlen drágaságot is.

A háborúnak még nincs vége, de szarvasmarha, ló és sertésállományunk máris annyira leapadt, hogy kétségbe kell esnünk afölött, hogy mi marad még belőle és ha a háborúnak vége lesz, honnan fogjuk pótolni óriási veszteségeinket és hogyan fogják megoldani a huskérdést?

Szarvasmarha- és lóállományunk helyreállításához bizony sok időre lesz szükség, míg ellenben sertésállományunkat rövid néhány év alatt helyre pótolhatjuk majd, mert ez a legszaporább.

Ha minden szegényebb gazda vagy napszámos csak egy koca malacot fog beszerezni, még most tavasszal, úgy jövőre már lesz egy anyakocája és 5—10 malaca. Így sertésallo-

mánya egy év alatt megszaporodik, ami hust is, pénzt is és gyarapodást is jelent egyuttal.

Minden szegény háztól kikerül egy kis moslák és egyéb hulladék, ami elegendő egy sertés felnevelésére, ha nincs is árpa vagy tengeri hozzá.

A másik faj, melynek nagyobb mérvű felkarolásával a hushiányra enyhíthetünk: a baromfi-faj. Háziasszonyok, gazdaszszonyok és eselédasszonyok tartsanak mennél több libát, kacsát, pulykát és csirkét, hogy télire minden háznál legyen elegendő baromfi-hus az asztalon; tavaszra pedig gondoskodjanak mennél több és szebb tenyészbaromfírról, hogy ily módon a jövő évre már a piac részére is juttassanak belőlük.

Segíts magadon s az Isten is megsegít!

Gazdák, napszámosok neveljenek sok és szép tenyészkoecát, a gazdaszszonyok pedig mennél több baromfit, hogy ezáltal elejét vehessük a nagyobb husdrágaságnak, de ami ennél is fontosabb, hogy megkíméljük még a meglevő szarvasmarhaállományunkat a mézarszektől, mert ily módon fogják elérni azt, hogy szarvasmarhaállományunk mennél hamarabb gyarapodjon és hogy hazánk mezőgazdasága mielőbb újból fölvirágozzék!

L. A.

HIREINK

— **A füsttelen nap.** Május elsején rakja le a magyar társadalom annak az alapnak a fundamentumát, amely rokkant hőseink jövőjéről akar részben gondoskodni. A füsttelen napon azonban a gyűjtésnek kellemetlen és bántó külsőségei elmaradnak. Nem lesz utcai koldulás, adakozásra való lármás felszólítás. Mindenkinek önkéntesen, a maga anyagi viszonyaihoz mérten, jó szívvvel kell odaadni azt az összeget, amelyet a dohányzáson megtakarít, vagy azt az adót, amelyet a dohányzásért magára kiró. Mi is szivesen fogadjuk a füsttelen nap ötletét és lelkesedéssel veszünk részt a rokkantak megmentésére irányuló társadalmi akcióban.

— **Vizsgák sorrendje.** A mindszenti állami elemi iskolák gondnoksága folyó hó 22-én tartott ülésén a folyó tanévi évváró vizsgálatok idejét a következőképpen állapította meg: I. a külterületen: Május hó 3-án a Ludas és felső-Ludas tanyai iskolánál; Május hó 4-én a Téglás és Elegetanyai iskolánál. II. A belterületen: Május hó 5-én az I. a.) II. a.) III. a.) IV. leányosztályban; d. e. 8 órakor. Május hó 6-án az I. b.) II. b.) III. b.) leányosztályban; d. e. 8 órakor. Május hó 7-én az I. a.) II. a.) III. a.) IV. fiuosztályban; d. e. 8 órakor. Május hó 8-án az I. b.) II. b.) III. b.) fiuosztályban; d. e. 8 órakor. Május hó 5-én délután 2 órakor az ág. ev és ref. vallásu tanulók hittan-vizsgálata. Május hó 6-án délután 2 órakor az izr. vallásu tanulók hittan-vizsgálata. Május hó 9-én Te Deummal a tanév ünnepélyes lezárása és az értesítők kiosztása.

— **Közgyűlés.** A mindszenti „Kath. Kör” évi rendes közgyűlését f. hó 25-én tartja, mely közgyűlésre a tagokat ezuton is meghívja az elnökség.

— **Közmunkára kirendelt államsegélyes asszonyok.** A tavaszi munkák elvégzésének biztosítására a miniszter elrendelte a közmunka alkalmazhatóságát. Az első

közmunka elrendeléséről Makóról kapjuk a hírt. Diószilágyi János gazdálkodó kérte a város polgármesterét, hogy kellő munkaerő hiányában rendeljenek ki a gazdaságába asszonyokat. Mágori Sámuel bíró, mint a kirendeléssel megbízott munkásközvetítő, alábbi „parancs”-csal rendelkezte ki az asszonyokat: — „Ön, mint államilag segélyezett, napszámos-bér mellett ezennel kirendeltetik, azzal, hogy élelmezéséről saját magának kell gondoskodnia. Felhivatik azért, hogy legkésőbb a munka megkezdésének napján reggeli hat órakor Diószilágyi János munkaadónál jelentkezék és a reá bizandó munkát lelkiismeretes odaadás- és szorgalommal végezze, mert meg nem elégedésre okot szolgáltatató módon végzése esetén államsegélye azonnal és véglegesen megvonatik.”

— **Hogy kell visszaadni két koronából egy koronát?** Szellemes emberek találták ki nemrég a milliomosokról, hogy éhen kell halniok, mert vagyonuk nem elég egy kiló kenyérlisztre. De mit csináljon a szegényember, akinek nagynéha ha akad egy papiros kétkoronása, azt is csak otthon őrizheti fukar módjára, mert nem igen vásárolhat rajta. Az ezüst két- és egykoronás csaknem teljesen kiveszett a forgalomból. Elyelték a tanyaiak harisnyaszárai és sehogyan sem akarnak visszakerülni onnan. Már napok óta csodaszamba ment egy ezüstpénz, pénteken pedig már egy leleményes pincér, amikor nem tudott váltani, úgy segített a bajon, hogy ketté tépte a kétkoronásokat és felét egy korona értékben adta vissza. Amikor a kétkoronás papírpénz forgalomba került, az első kíváncsiság után mindenki barátságátalanul fogadta a gyenge, foszlós papirosból készült bankjegyet és idegenkedéssel olvasták az egykoronás papírpénztől szóló híreket is, de most már, hogy a forgalom ennyire megakadt, jó volna az is, csak volna.

— **Figyelmeztetés a hadbavonultak hozzátartozóihoz.** A hadbavonult és a harctéren eltűnt egyének hozzátartozói köréből tömeges tudakozódások érkeznek a különböző közhivatalokhoz és katonai hatóságokhoz, amely hivatalok részéről a kért fölvilágosítások meg nem adhatók, mivel a csapattól beérkezett jelentések alapján csupán az eltűnés tényéről van tudomásuk. Az eltűnt katonai (népfölkelő, stb.) egyének nevei az ösz-

szes meglevő adatok föltüntetése mellett a kiegészítő (népfölkelő) parancsnokságok által az illetékes községi elöljáróságokkal közöltetnek. Ezenkívül még fölvilágosítás adására csupán a Budapesten és Wienben alakult tudakozódó irodák vannak hivatva. Más hatóságoknál való tudakozódás tehát céltalan.

— **Fémet a hadseregnek.** A hadsegélyző bizottság tekintettel arra, hogy ellenségeink a hadi célokra szükséges nyersanyagok behozatalát meggátolja, felhívást intéz a közönséghez, hogy — a vas és acél kivételével — minden birtokában lévő és nélkülözhető házi-, konyha- és egyéb fémtárgyakat, nevezetesen: sütőket, lábasokat, fazekakat, tartányokat, merő- és más kanalakat, szűrőket, korsókat, kannákat, katlanokat, mozsarakat, mosó- és mosdóedényeket, poharakat, csészéket, sulyokat, szitákat,

vödröket, kádakat, csöveket, jég- és virágtartókat, lakatokat, kulcsokat, kilincseket, ablakredőnyöket, hamutartókat, bográcsokat, diszszégeket, butordiszeket, szégeket, játékokat, lámpákat, disztárgyakat, stanniolt, üveg- és pipakupakokat, ón- és ólomtartányokat és mind ezeknek törmelékeit, vagyis mind azokat a tárgyakat, amelyek kizárólagosan vörösréz, sárgaréz, bronz, nikkel, ón és ólomból vagy ezen fémek felhasználásával készültek, már most gyűjtse össze, hogy azokat a jelzett célra — a legkésőbb megjelölendő gyűjtőhelyekre a közrebozsátandó ily irányu felhívás után — haladéktalanul és díjtalanul beszolgáltatthassa. A hadvezetőség a begyűlendő fémeket a becsár ötven százalékában megfizeti és ezt az összeget az Országos Hadsegélyző Bizottság rendelkezésére fogja bocsátani.

A „Zenta“ menekültje Mindszenten.

Élénk emlékezetünkben van még az a hadi jelentés, amely a múlt év augusztusában arról számolt be, hogy az egyesült angol-francia flotta negyven-szeres tulerejével szemben a „Zenta“ nevű kis cirkálónk fölvette a küzdelmet s miután egy francia páncélost harc-képtelenné tett, a tulerővel szemben folytatott hősi küzdelem után elsülyedt. A kis cirkáló egyik menekültje járt a napokban Mindszenten és fölkereste szerkesztőségünket. Az illető családi emlékek fűzik közsé-günkhöz. Neve: Mazuch Mihály főfűtő volt a Zentán. Az emlék ami idefűzi a hősi küzdelem után elpusztult hajómenekültjét, hogy fia annak a Mazuch Mihálynak, aki végrehajtó volt Mindszenten.

Mazuch Mihály érdekes elbeszélését a következőkben ismertetjük:

— A Theodor öbölből indul-tunk este. Hogy ütközet lesz, arra nem gondoltunk. Csak onnan tudtuk meg, hogy éjjel elzárták a légmentes gummi ajtókat és csak a ventilátor maradt szabadon.

— Én a kilences számú ka-zánánál voltam. Az ütközet nagyon rövid ideig tartott. Az első lövést a francia hajók adták le. A hajó mélyében mi csak tompa dörrenést hallottunk. Azután megszólaltak a „Zenta“ ágyui. Az ágyuk oly rettenetes erővel dörögtek, hogy csak az tudott a lábán megállni, aki megkapaszkodott valamibe. Annyira remegett a hajótest.

— Mindez csak nyolc percig tartott. Nyolc perc múlva következett a halálos lövés. A lövés enyhe ivben csapódva beletalált a négyes számú kazánba, amelynek robbanása fölrobbantotta a municiós kamrát is, amely e kazán mellett volt elhelyezve s bár páncél védte, de a páncél gyenge volt a volltreffel szemben.

— A robbanás olyan erős volt, hogy a hajó teste ketté szakadt. Mindannyian a vízbe estünk. A „Zenta“-nak 460 fő személyzete volt, köztük 16 tiszt.

— En kilenc óra hosszat voltam tizenhat társammal a vízben. A többiek mentő csónakra tudtak kapni és a montenegrói partokon menekültek. Ezt csak később tudtam meg csak a mosztári kórházban. Rajtam kívül még kilencen voltak ott társaim közül.

— Mosztárból fölülvizsgálatra mentem. A kiállott izgalmtól epilepsziát kaptam, amely még most is rám jön minden 4—5 napban. A fölülvizsgálaton végleg elbocsátottak a tengerészet kötelékéből. Haza mentem Aradra, ahol a feleségem és a gyermekeim laktak. Amikor megláttam az asszonyt, arra gondoltam, hogy az Isten csak azért mentett meg, mert mindig szerettem a feleségemet és családomat.

Otthon próbáltam folytatni régi mesterségemet, de a nyavalya miatt abba kellett hagyni. A nyomoruságtól az aradi vö-

rös kereszt mentett meg, amely gondoskodott rólam és családomról. Most Egerbe megyek a rokonaimhoz, akik istápolni fognak, míg sorsom véglegesen el nem dől...

Eddig a „Zenta“ menekültjének elbeszélése. Majd egy kis hallgatás után az igazi lelkesedés szaván folytatta tovább:

A „Zenta“ megmutatta, hogy mi flottánk éppen olyan kitűnő és bátor, mint a szárazföldi hadsereg, méltó a Vilmos császár németjeihez... Eljön még az az idő, amikor a mi flottánk megfogja bosszulni a hősi legyőzni ezt a kis hajót, de ekkor is egy páncélos fölaldózásával.

Mikor lesz vége?

Hogy mi az, aminek mikor lesz vége, azt igazán föllesleges még csak említeni is. Hát vonatkozhatik ez a kérdés egyáltalán akármi másra, mint amin tőri a fejét most már hónapok óta millió és millió ember, éjjel nappali szakadatlan gyötrődéssel hiába keresvén millió találgatás között a végleges és igazi választ a nagy, a legnagyobb kérdésre: Mikor lesz vége a háborúnak? Optimisták és peszsimisták, sangvinikusak és flegmatikusak, találgató szegény emberek, akik hiába keresték a nagy feleletet, figyeljete ide! A nagy kérdésre meg van a válasz. A nagy válasz a jövő titka, amit nem tudott megfejteni eddig Hötzen-dorfi Conrad, Joffre, Vilmos császár sőt — mit mondjak! — maga Hindenburg sem, — ezennel kifejlik a jövő burkából, leveti áthatolhatatlan fátyolát és nyílt felelettel tárul a bámuló emberiség szeme elé.

Nem kérdés többé, hogy mikor lesz vége a háborúnak. Megjelent a jós, előállott a próféta, akinek szavával szemben nincs többé helye kételkedésnek. A próféta, a jós, a látnoki ihletű vates — ki lehetne más? — Sirius időjós! Régóta hallgatott az idők zivatarában, de most egyszerre fölarsant szava, mint a derült égből lecsapó villám, avagy — hogy korszerűbb hasonlattal éljünk — mint égi háboru-

ban hirtelen felragyogó menyei szivárvány.

„Tekintetes Szerkesztőség! — mondja a Magyar Hirlap szerkesztőségéhez intézett legfelsőbb átiratában Sirius időjós, — én 1914. december 2. kelettel megjósoltam 14 nappal előbb, hogy a németek és osztrák-magyarok megnyernek egy nagyobb csatát, ami december 13-án meg is történt“. Ezen előzmények után méltó önbizalommal szösz szerint így hangzik Sirius nagy jóvendölése:

„Én be fogom bizonyítani, hogy ez év augusztus 20-án megszűnik a háboru. Julius 20-án megkezdődnek a béketárgyalások és augusztus 20-án meglesz a béke. Amelyet eskümmel is bizonyítok. Jólátomért felelősséget vállalok.“

Olvasod-e, hallod-e, óh ámuló világ? Julius 20-án a béketárgyalások és augusztus 20-án a béke! Esküjével bizonyítja Sirius időjós és jóslatáért vállalja a felelősséget! A felelősséget! — érted-e hitetlenkedő emberiség? A felelősséget vállalja Sirius és lehet-e oly elvetemült, aki jóslatában még ezután is kételkedni merne!

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

HORVÁTH ANTAL

Nyomatott Horváth Antal grafikai műintézetében Mindszenten, az 1915-ik évben.

Képes

levelezőlap-ujdonságok legolcsóbban kaphatók

Horváth Antal
papírárusnál

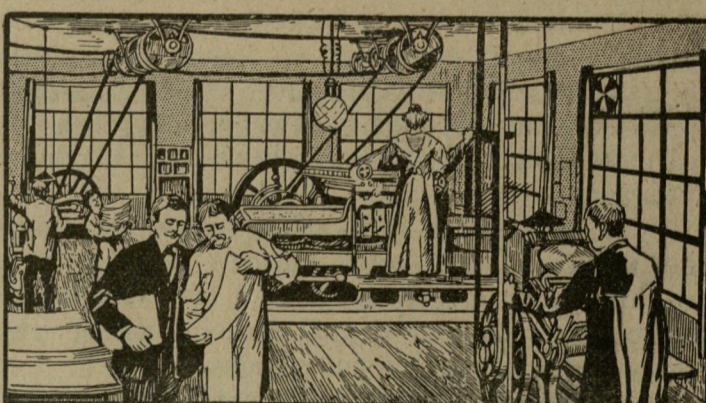
Nagy raktár levélpapírokban

„Füsttelen nap. Május elseje a rokkantaké!“

Egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik

Falábu József
szijgyártónál.

Horváth Antal könyvnyomdai műintézete

Készít művészi kivitelű nyomtatványokat